

LÜBNAN SEDİRİ

Toros sediri veya Katran ağacı, çamgiller familyasından Güney Anadolu Toroslarında yaygın görülen, ayrıca Kelkit ve Yeşilirmak vadilerinde kalıntı meşcereleri bulunan bir sedir türü

ARDIÇ (*Juniperus thurifera*)

***Juniperus thurifera*, güney Fransa'dan doğu ve orta İspanya'ya, Fas'a ve yerel olarak kuzey Cezayir'e kadar Batı Akdeniz bölgesinin dağlarına özgü bir ardıç türüdür. *Thurifera* ismi Latince "tütüsü üreticisi/taşıyıcısı" anlamına gelen turifer kelimesinden gelmektedir.**

ZAKKUM (NERIUM OLEANDER)

Dünyada ılıman ve subtropikal bölgelerde süs ve peyzaj bitkisi olarak yetiştirilen çalı veya küçük ağaçtır. 2-6 m boyuna kadar büyür. Yaygın olarak doğal çalı formunda yetiştirilir ancak tek gövdeli küçük bir ağaç olarak da yetiştirilebilir. Hem kuraklığa hem de su basmasına toleranslıdır, ancak uzun süreli donlara karşı dayanıksızdır. Beyaz, pembe veya kırmızı renkli çiçekleri vardır.

TÜTSÜ SU SEDİRİ AĞACI

Ülkemizde orman ağaçları arasında yer alan sedir ağacı kozalaklarının görüntüsü ile kendisini belli etmektedir. Tam bir piramid şeklini andıran kozalakları, sedir ağacının karakteristik özellikleri arasında yer almaktadır. Sedir ağacının en önemli özelliklerinin arasında, ağacın yaprak dökmeme özelliği gelmektedir. Türkiye'nin en geniş sedir ormanı Toroslar'da bulunuyor. Antalya'nın Kumluca ilçesine bağlı Karacaören köyü yakınındaki Dibek Tabiatı Koruma Alanı'nda bulunan sedir, Türkiye'nin en yaşlı ağacı olduğu kabul ediliyor. Bu ağacın 2332 yaşında olduğu tespit edilmiş.

BODUR YILDIZ ÇALISI (PİTOS)

Hakkında

Kışın yapraklarını dökmeyen dayanıklı bir çit bitkisidir.

Parlak koyu yeşil, sert dokulu yaprakları vardır.

Tam güneş ya da yarı gölge istekleri vardır.

Nisan – Haziran aylarında demetler halinde krem-beyaz küçük çiçek açarlar.

Popüler peyzaj bitkilerindedir.

Herdem yeşil olduğundan çit bitkisi olarak da sıklıkla kullanılır.

Bakımı kolay olup sadece yaz ayları kurak geçen yerlerde fazla susuz bırakılmamalıdır. Eğer çiçeklerini görmek ve koklamak istiyorsanız budama sadece çiçeklenme döneminin hemen sonrasında yapılmalıdır.

SARI BOYA ÇALISI (MAHONIA AQUIFOLIUM)

Amerikan sarıboya çalısı, Oreogon asmastı - Mahonia aquifolium (BERBERIDACEAE) 1-

3 metre boyunda ve 1,5 m genişliğinde büyüyen yaprak dökmeyen bir çalıdır.

Bitki dikenli yaprakçıklardan oluşan pinnate yaprakları ve erken ilkbaharda açan yoğun sarı çiçek kümeleri ve sonrasında koyu mavimsi-siyah meyveler ile belirgindir.

KARAYEMİŐ

(PRUNUS LAUROCERASUS

Gülgiller familyasından küçük beyaz renkli çiçekler açan, daha çok rutubetli ve gölgeli yerlerde yetişen 5–15 m boyunda, yaprak dökmeyen bir ağaç türü. Türkiye'de çeşitli yöresel adlarla bilinmektedir.

ÇAM

(PINACEAE)

Orman ağaçlarını içeren iğne yapraklı türlere verilen ad.. Yaprak dökmeyen, aromatik ağaç veya çalıdır. Taç gençken genellikle konik, yaşla birlikte genellikle yuvarlak veya düz tepelidir. Daha eski gövdelerin kabuğu, çeşitli şekilde oluklanmış, plakalar ve/veya katmanlı veya pullu sırtlar halinde kaplanmıştır. Uzun sürgünler ve bodur sürgünler ile iki biçimli sürgünler görülür.

4.000 yaşın üzerinde Karaçam Ağacı "Amıt Ağaç" Uşak'ta! (Banaz-Bahadır Köyü-Tepedelen Mevkii)

BİBERİYE (SALVIA ROSMARINUS)

Kokulu; yaprak dökmeyen; iğne yapraklı; beyaz, pembe, mor veya mavi çiçekli; Akdeniz bölgesine özgü bir çalıdır. Akdeniz çevresinde yaygın olarak yetişen bitkinin genç sürgünleri baharat olarak kullanılır. Yapraklar, dolma ve kızartma etleri gibi çeşitli yiyecekleri tatlandırmak için kullanılır.

SARDUNYA (SCENTED-LEAVED GERANIUM)

Anayurdu Güney Afrika olan çok yıllık bitkidir. Akdeniz ülkelerinde o kadar çok yetiştirilir ki, Akdeniz'le özdeşleştirilmiştir. Kışa dayanıklıdır. Pembe, sarı beyaz ve kırmızı tonlarında çiçekleri vardır.

NAR AĞACI (PUNICA GRANATUM)

Narlar kuraklığa dayanıklıdır. Akdeniz yağış rejiminin etkili olduğu, dönenceler ile 40. enlemler arasında, 1000 m kadar yüksekliğe sahip bölgelerde yetişebilir. -10 °C'ye kadar soğuğa dayanabilir. Yıllık 500 mm yağış yeterli olmaktadır. Bol güneş seven bitki, yazın aralıklarla sulanırsa verim artmaktadır.

ERİK, GÜLGİLLER (ROSACEAE)

Anavatanı Anadolu olan erikler, dünyanın değişik iklim bölgelerine göçler ve harpler sebebiyle adapte olmuşlardır. Kafkasya ve Hazar Deniz'i çevresinden dünyaya yayıldığı sanılmaktadır. Prunus institia adlı bir diğer erik türünün anavatanı ise Şam bölgesidir. Bütün dünyadaki erik çeşitlerinin sayısı, 2.000'den fazladır. Türkiye'de yetiştirilen çeşitlerin sayısı da 200'ün üstündedir. Türkiye'de en tanınmış erik çeşitleri can eriği, papaz eriği, mürdüm eriği ve tatl uryani eriğidir.

ELMA (MALUS DOMESTICA), GÜLGİLLER (ROSACEAE)

Eski Türkçede "alma" diye bilinen adının, meyvenin rengi olan "al" (kırmızı)'dan geldiği bilinmektedir. Elmanın ilk olarak Kuzey Anadolu'da, Güney Kafkaslar, Rusya'nın güneybatısında kalan bölgeler ve Orta Asya (Kazakistan'ın doğusu) dolaylarında ortaya çıktığı sanılmaktadır. En yakın akrabaları armut ve malta eriğidir. 5-12 m'ye kadar uzanan yaprak dökken tacı geniş küçük bir ağaçtır.

AYVA (CYDONIA OBLONGA) GÜLGİLLER (ROSACEAE)

4-5 m boylanan, kırmızı kahverengi gövdeli meyve ağacı Ayva meyvesi, %84 su ve çoğu şeker olmak üzere %15 karbonhidrat içermektedir, yağ ve protein oranı ise çok düşüktür. Meyve bunlara ek olarak pektin, tanen, organik asitler, C vitamini ve mineral tuzları ihtiva ederıdır.

SARI ÇİÇEKLİ YASEMİN (JASMINUM FRUTICANS)

En fazla 2 m'ye değin boylanabilen her dem yeşil ya da yarı her dem yeşil ufak bir çalıdır. Yeşil renkli sürgünler dört köşelidir. Yapraklar 3 parçalı veya sadedir. Uzunca kürek biçiminde, 2 cm boyundadır. Sarı renkli kokusuz olan çiçekleri 3-5 tanesi bir arada, yan sürgünlerde yer alır. Anayurdu Akdeniz evresidir. Türkiye'de makiler içerisinde, seyrek yapraklı ormanlarda, alıhklar arasında bulunur. Dikkati çeken sarı güzel çiçekleri nedeniyle süs bitkisi olarak kültüre alınmıştır.

ORMAN SARMAŐIĐI (HEDERA HELIX)

Duvarlar, kayalar ve ağalarda uygun yüzeylerin bulunması durumunda 20-30 metreye kadar boylanabilen her dem yeşil bir bitkidir. Dikey yüzeylerin bulunmadığı koşullarda yerde yetişmektedir. Ağaç kabukları ve kayalara vantuz biçimindeki kısa yapışkan kkkler yardımı ile tutunabilmektedir. Gövde ve yaprakları ise çevrede bulunan cisimlere sarmal şeklinde dolanarak bitkiye destek sağlamaktadır. Yapraklarının uzunluğu 4-8 cm eni ise 3-10 cm arasında değişir.

DİŐBUDAK

OLEACEAE (ZEYTINGİLLER)

Boyu 10-30 m arasında deęiŐebilen dolgun ve dűzgűn gűvdeli yuvarlak tepeli aęaę tűrlerinin ortak adıdır. Sık yapraklanması ile gűzel bir gűlge aęacı, sonbaharda sarı ya da kırmızı renklenmesi, zarif beyaz çiçekleri ile gűsteriŐli yaprak dűken bir aęaę tűrűdűr. Gűvde olgun aęaęlarda gri kabuklu ve derin çatlaklıdır. Sűrgűnler yeŐilimsi bir renktedirler.

SALKIM SűGűT, AęLAYAN SűGűT

SALIX BABYLONICA

oęunluęu kışın yaprak dűken, 15 m'ye kadar boylanan ender olarak da herdemyeŐil kalan odunsu bitkilerdir. Tek bir pul ile űrtűlműŐ olan tomureuklar çoęunlukla sűrgűne yatmıŐtır. YaŐlı gűvdelerin uzunlamasına çatlaklı, boz renkte kabukları vardır. Sűrgűnler sarımtırak yeŐil, cilalanmıŐ gibi parlak olur. Kűűk, sivri uęlu, yeŐilimtırak kırmızı ve çıplak pullu tomureukları sűrgűnlere sarmal dizilir. GűneŐli yerleri sever. Kirli hava Őartlarına ve rűzgűra dayanıklıdır. Hızlı bűyűrlər.

ARDIÇ JUNİPERUS (SELVİGİLLER)

Çam ailesinden iğne yapraklı ağaç ve çalı formundaki ağaçların ortak adı.

Üremesi için bir başka türe bağlı olabilmektedir.

Ardıç tohumları yere dökülür ancak bu tohumlar bir ardıç kuşu tarafından yenmedikçe çimlenme gerçekleşmez. Ardıç kuşunun sindirim sisteminde ardıç ağacının tohumlarının kabukları açılır. Ardıç kuşu dışkı ile birlikte toprağa karışan tohumlar kolayca çimlenir.

ALEV ÇALISI (PHOTİNIA RED ROBIN)

Alev çalısı, bahçe düzenleme ve güzelleştirme çalışmalarında sıkça tercih edilen dayanıklı bir dış mekan süs bitkisidir. Her zaman yeşil kalabilen bir bitkidir.

Genellikle nemli toprakları tercih eden bu bitki türü, ayrıca bol güneşten hoşlanır.

Nisan ve mayıs aylarında çiçek açan alev ağacı adını kırmızı uç yapraklarından almaktadır.

AKSÖĞÜT AĞACI (SALIX ALBA)

Salix alba (Ak Söğüt), Salicaceae (söğütgiller) familyasına ait, 25–30 m. boylarında bir söğüt türü. Dere kenarlarında, çayırarda ve sulak alanlarda görülür. Hızlı büyüyen, adını, yapraklarının alt yüzeyini, genç sürgünlerini ve tomurcuklarını kaplayan yumuşak, beyaz tüylerinden alır. Kabuğu gençliğinde gri renktedir. Hızlı bir şekilde büyümekle birlikte kısa ömürlü bir ağaçtır ve birçok hastalığa karşı direnci zayıftır.

AKDENİZ SELVİSİ (CUPRESSUS SEMPERVIRENS)

Cupressus cinsine bağlı Akdeniz'e özgü bir bitki türüdür. Yunanistan, Kıbrıs, İran, İsrail, Ürdün, Lübnan, Libya ve Türkiye'de bulunur.

10 metreye kadar büyüeyebilen yaprak dökmeyen bir bitkidir. Ülkemizde genellikle bahçe ve açık alanlarda doğal çit bitkisi olarak kullanılır. - Nemli havayı ve kumlu toprakları daha çok sever ve bu ortamlarda daha güzel yetişir.

KURTBAĞRI

OLEACEAE (ZEYTINGİLLER)

Ana vatanı Çin'in güney yarısı bölgeleridir. *Ligustrum lucidum* türü 10m kadar büyüyen bir ağaçtır. Hafifçe parlaktır. Kışın yapraklarını dökmez. Şehirlerde yol kenarlarında süs ağacı olarak kullanılır. 2,5 metreye kadar gövdesini dalsız bırakırlar. çit bitkisi olarak kullanımı daha yaygındır..

DAĞ MUŞMULASI

COTONEASTER LACTEUS

(GÜLGİLLER)

Çoğunluğu kışın yaprağını döken, bazıları her dem yeşil ender olarak da ağaççık halini alan bitkilerdir. Çiçeklerin çoğu bir arada veya teker teker bulunur. Renkleri beyaz ve pembesidir. Olgun meyveler parlak kırmızı, portakal renginde veya sarıdır. Kuzey yarımkürenin ılıman kuşağında çok sayıda türü vardır. Bütün kış süresince üzerinde kalan kırmızı meyveleri ve çiçeklerinden dolayı park ve bahçelerde süs bitkisi olarak yetiştirilir.

JAPON ERİĞİ

RED BEAUTY JAPON ERİĞİ

Ege, Marmara, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde 800m rakıma kadar olan yerlerde Japon Grubu erikler yetiştirilebilir. Bu gruba giren eriklerin soğuklama istekleri 550-800 saat arasında değişmektedir. Avrupa grubu ise geçit ve iç bölgelerde yetiştirilebilir.

ALTUNİ TAFLAN (EUONYMUS JAPONICUS)

Euonymus japonicus, Japonya ve Kore'ye özgü, her dem yeşil bir bitki çeşididir. 3 metreye kadar boylanır. Çeşitli kültivatları peyzaj çalışmalarında sıklıkla kullanılır.

IHLAMUR (TILIA)

30'a yakın farklı türü bulunur ve boyları 20–40 m yüksekliğe varır. Yaprakları kalp biçiminde, genel olarak asimmetrik ve 6–20 cm'dir.

Çiçekleri hermafroditik yapıya sahip olduğundan hem dişi hem de erkeği böcekler tarafından polenlenebilir.

Kokulu çiçeklerinden dolayı gölge ağacı olarak yetiştirilir. Çiçekleri kurutularak çay olarak tüketilmektedir.

